

Білоцерківський національний аграрний університет
Факультет права та лінгвістики
Кафедра славистичної філології, педагогіки та методики викладання

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Психологія і педагогіка вищої школи»</p> <p>Екологічний факультет Галузь знань – 10 Природничі науки Спеціальність – 101 Екологія Освітня програма – «Екологія»</p>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Компонент освітньої програми:	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити ECTS /120 годин
Семестр	2
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
Викладачі	<p>Інформація про викладачів кафедри на сайті БНАУ: https://btsau.edu.ua/uk/content/profesorstvo-vykladachyy-sklad-kafedry-slavistychnoyi-filologiyi-pedagogiky-ta-metodyky</p>
Профайли викладачів 	<p>Погоріла Світлана Григорівна Посада: доцент кафедри славистичної філології, педагогіки та методики викладання Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук Робоче місце: навчальний корпус №6 , 209 ауд. (кафедра славистичної філології, педагогіки та методики викладання). E-mail: pogorilasv@ukr.net orcid.org/0000-0002-9202-0994 Зв'язок з викладачем: +380970717796</p>
Контактна інформація	<p>Email кафедри: philops@ukr.net та викладачів: pogorilasv@ukr.net (Погоріла С.Г.)</p>
Опис дисципліни	<p>Передбачено формування психолого-педагогічної компетенції здобувачів освіти в питаннях, пов'язаних із психолого-педагогічними особливостями освітнього процесу у закладі вищої освіти, озброєння їх сучасними освітніми технологіями, методами організації творчого пошуку майбутнього фахівця; формування у здобувачів вищої освіти інтересу і готовності до самостійного пізнання проблем дидактики, теорії та методики професійної освіти. Приділено увагу новітнім тенденціям розвитку вищої освіти. Головними завданнями дисципліни є: створення умов для засвоєння здобувачами вищої освіти основ педагогіки вищої школи та сучасних тенденцій реформування вищої освіти в Україні;</p>

	<p>ознайомлення з особливостями освітнього процесу в закладах вищої освіти; використання психологічних методів оптимізації освітнього процесу; формування у студентів знань, умінь і навичок організації та забезпечення продуктивної психолого-педагогічної взаємодії зі студентами; врахування особливостей їх психічного, інтелектуального та індивідуального розвитку; набуття студентами умінь психолого-педагогічного аналізу навчально-виховних ситуацій у вищій школі та прийняття педагогічно доцільних рішень; формування у студентів особистісного ставлення до гуманістичних цінностей викладача вищої школи та концептуального бачення власної викладацької діяльності.</p>
Передумови для вивчення дисципліни	<p>Основними передумовами вивчення дисципліни «Психологія і педагогіка вищої школи» є прагнення постійно займатися самонавчанням, саморозвитком, самовдосконаленням та інтеграція знань з дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія і культура України», «Філософія», «Екологія людини», «Соціальна екологія», основи яких здобувачі вищої освіти опанували, здобуваючи перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.</p>
Мета вивчення дисципліни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» є підготовка студентів магістратури до виконання обов'язків викладача вищого навчального закладу, проведення науково-пошукової роботи та до керівництва дослідницькою роботою студентів, організації навчально-виховного процесу в спеціалізованих гімназіях, школах, коледжах.</p>
Формат дисципліни	<p>За моделлю змішаного навчання (<i>blended learning</i>). Передбачає аудиторне вивчення матеріалу, супровід самостійної роботи студентів у системі дистанційного навчання MOODLE БНАУ, обговорення та опрацювання з використанням мережевих і телекомунікаційних технологій дистанційного навчання. Електронний кейс курсу (MOODLE БНАУ) містить: робочу програму, силабус для студентів, основне навчально-методичне забезпечення, структуру та основний зміст курсу, творчі завдання для самостійної роботи, тестові завдання для контролю, посилання на медіа ресурси, інформацію про систему оцінювання тощо. Систематизація роботи за змістовими модулями може відбуватися в он-лайн режимі за допомогою віртуальних платформ для відео конференцій (ZOOM), очно тощо.</p>
Очікувані результати навчання	<p>РН 08.1. Оцінювати ситуацію спілкування, влучно висловлювати думки та мати навички міжособистісної взаємодії у професійно-педагогічній діяльності.</p> <p>РН 09.1. Знати особливості різних типів акцентуації особистості та враховувати властивості темпераменту в управлінській професійній діяльності. Взаємодіяти з колективом. Уміти творчо підходити до виконання завдань, прийняття рішень, аналізу та прогнозування складних явищ.</p> <p>РН 18.1. Творчо підходити до пошуку оптимальних шляхів організації освітнього процесу, використовуючи інноваційні та інтерактивні методи під час планування та проведення навчальних занять.</p> <p>РН 19.1. Використовувати інноваційні методи та підходи до планування та організації дослідницької та інноваційної діяльності освітнього процесу, робити висновки про їх результативність.</p>
Структура курсу	<p>Змістовий модуль 1. Педагогіка вищої школи Тема 1.1. Педагогіка вищої школи як наука.</p>

	<p>Поняття про педагогічний процес та його структурні компоненти. Понятійно-категоріальний апарат педагогіки вищої школи. Поняття про якість вищої освіти. Закономірності та принципи освітнього процесу у ЗВО.</p> <p>Тема 1.2. Методологічні основи навчання фахівців екологічної галузі. Дидактика вищої школи як складова педагогіки вищої школи. Принципи та закономірності навчання. Основні форми організації навчального процесу. Засоби та методи навчання у ЗВО. Інтерактивні методи навчання.</p> <p>Тема 1.3. Лекція як організаційно-методична форма навчання. Підготовка та проведення лекцій. Структура та види лекцій. Критерії оцінки якості лекції.</p> <p>Тема 1.4. Методичні основи підготовки та проведення семінарських, практичних і лабораторних занять. Види занять. Структура семінарського, практичного, лабораторного занять. Переваги семінарсько-практичної форми організації навчання. Використання активних форм роботи на семінарських заняттях.</p> <p>Тема 1.5. Основи педагогічного контролю та оцінювання знань у вищій школі. Завдання, функції, принципи контролю знань, умінь та навичок студентів. Види, форми та методи організації контролю. Критерії оцінювання. Європейська кредитно-трансферна накопичувальна система.</p> <p style="text-align: center;">Змістовий модуль 2. Психологія вищої школи</p> <p>Тема 2.1. Соціально-психологічна характеристика студента вищого навчального закладу як об'єкта вищої освіти та професійної підготовки. Студент як суб'єкт та об'єкт навчальної діяльності. Стадії професіоналізації особистості студента. Класифікація об'єктів професійної підготовки.</p> <p>Тема 2.2. Науково-педагогічний працівник як суб'єкт навчально-виховного процесу. Поняття про педагогічну діяльність та її структуру. Особливості науково-педагогічної діяльності (функції, зміст, система компетенцій). Вимоги до особистості науково-педагогічного працівника та його професійних якостей і здібностей. Типологія особистості науково-педагогічних працівників.</p> <p>Тема 2.3. Особливості педагогічного спілкування. Поняття про педагогічне спілкування, його особливості та види. Стиль педагогічного спілкування. Комунікативні бар'єри при взаємодії викладача та студентів. Малоефективні моделі педагогічного спілкування. Способи урегулювання конфліктів: основні стратегії та методи.</p>
Методи навчання	<p>Передбачені програмою аудиторні заняття повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання. Під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: рефлексії, навчальної дискусії, дидактичної гри, тренінгу, групового навчання, мозкового штурму тощо. За формою це: <i>презентації і виступи з доповіддю, проблемний семінар, заняття з елементами рольових ігор і комунікативних вправ, з використанням засобів ІКТ, технологій критичного мислення тощо.</i></p>

	<p>Самостійна робота студентів передбачає реалізацію <i>проектного підходу</i>, а кінцевим результатом її є демонстрування власного проекту (індивідуальні та групові за вибором).</p>
<p>Політики курсу</p>	<p>Щодо академічної доброчесності: роботи і виступи студентів базуються на опрацюванні рекомендованих джерел, які оприлюднюються. У ході виконання всіх завдань обов'язковим є дотримання правил академічної доброчесності, що передбачає творчий і самостійний підхід до опрацювання використаних джерел, коректні цитування й посилання на праці. У разі будь-яких інших непорозумінь та питань щодо відхилення від загальної політики курсу відносини регулюються згідно з Положенням про академічну доброчесність за наступним посиланням https://btsau.edu.ua/sites/default/files/Faculties/osvita/quality/polog_akadem_dobrochesnist.pdf)</p> <p>Щодо навчальної взаємодії. Навчальна взаємодія між викладачем і студентами – це аудиторне та онлайн спілкування за змістом матеріалу, обговорення, дискусія й обмін судженнями. Вітається залучення студентів до самостійного пошуку в медіаджерелах, наукових джерелах актуальних відповідей на запитання до тем, проведення дослідницької роботи. За домовленістю з викладачем передбачено працювати у гнучкому темпі, мати право на відпрацювання пропущених з об'єктивних причин занять, перескладання/ доопрацювання завдань і проєктів (<i>окрім модульних контрольних робіт, які виконуються у визначений день і не перескладаються</i>). Пропущені заняття відпрацьовуються пропонованими видами самостійної діяльності студентів (виконання одного з пропонованих у темі завдань, тестових форм контролю).</p> <p>Щодо оцінювання: критерії оцінювання та види діяльності студентів оприлюднені у робочій програмі дисципліни, розміщеній на сторінці курсу. Модульний контроль проводиться двічі за семестр. Захист проєктів є прилюдним для студентів групи і проводиться у формі усної презентації. Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є комбінована тестова робота в режимі онлайн.</p>

Базова література

1. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посіб. за модульно-рейтинговою системою навчання для студ. магістратури. К.: Центр навч. літ., 2005. 395 с.
2. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
3. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи. К.: Центр навч. літератури, 2009. 472с.
4. Погоріла С.Г., Тимчук І. М. Методичні вказівки з навчальної дисципліни «Педагогіка і психологія вищої школи» для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня – магістр за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. – Біла Церква, 2018 р. – 37 с.
5. Погоріла С.Г., Тимчук І. М., Ткаченко О.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні вказівки для виконання позааудиторної роботи [для здобувачів другого (магістерського) рівня]. – Біла Церква, 2020 р. – 75 с.
6. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. / З.Н. Курлянд, Р.І. Хмелюк, А.В. Семенова та ін.; За ред. З.Н. Курлянд - К.: Знання, 2005 р. - 399 с.

Допоміжна література

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Підруч. за модульно-рейтинговою системою навч. для студ. магістратури. — К.: Центр навч. літ., 2006. — 383 с.
2. Погоріла С.Г., Тимчук І. М. Методичні вказівки для підготовки до практичних занять для студентів ОКР магістр, галузі знань 10 «Природничі науки» з навчальної дисципліни «Методика викладання у вищій школі» (Частина 1) – Біла Церква, 2019 р. – 76 с.
3. Інноваційні педагогічні технології у системі неперервної освіти : монографія / за ред. С. С. Вітвицької. — Житомир : «Полісся», 2015. — 368
4. Погоріла С.Г., Тимчук І. М. Використання активних методів навчання у процесі педагогічної підготовки магістрів у непедагогічному ЗВО/ІХ Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми вищої професійної освіти» в рамках Міжнародного симпозіуму «Гуманітарний дискурс мультикультурного світу: наука, освіта, комунікація» (21 квітня 2021 р., Київ, НАУ)
5. Закон України від 01.07.2014 р. No 1556-VII «Про вищу освіту» URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
6. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
7. Національний освітній глосарій: вища освіта. URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf;
8. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача URL: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf;
9. Tuning Educational Structures in Europe. Phases I-V, 2003–2008 [Electronic resource]. — Access mode : www.tuning.unideusto.org. (дата звернення: 02.09.2018)